

KENNISCENTRAAL

Redactie: Arie Hooimeijer, Ineke Broers | info@kcpk.nl | 026 - 365 3515

In deze nieuwsbrief:

Intersectorale cellulose conferentie

Workshop 'Toepassing warmtepompen in de PKI'

Bijeenkomst 'Kansen voor verpakkingen'

Plakken zonder lijm

NEWGENPAK

Einde van oudpapier?

Waarde uit reststromen

'More to cellulose than meets the eye'

Intersectorale cellulose conferentie, 14 en 15 februari

Onze intersectorale Cellulose conferentie komt snel dichterbij. Zoals al aangekondigd organiseren wij op 14 en 15 februari, gezamenlijk met het Dutch Biorefinery Cluster, een intersectorale conferentie: 'More to cellulose than meets the eye'. Het belooft een zeer interessant evenement te worden waarin 30 nationale en internationale sprekers u meenemen in de huidige en toekomstige wereld van cellulose. De conferentie wordt gehouden in het Golden Tulip Arnhem-Doorwerth. Bij tijdige registratie is deelname gratis. Naast kennisoverdracht bieden we ook goede mogelijkheden tot netwerken. Voor het volledige programma en registratie: www.kcpk.nl

14 februari: Uw ideeën over bio-raffinage toetsen? Ga op date met Chempolis

Voorafgaand aan de conferentie op 14 februari vinden tussen 10.00 en 14.00 uur één- op één gesprekken plaats met Chempolis Ltd. Dit is een Fins bedrijf dat bio-raffinage technologieën heeft ontwikkeld. Geïnteresseerde partijen hebben de kans om van gedachten te wisselen met Chempolis. U kunt zich opgeven voor een gesprek door contact op te nemen met Michiel Adriaanse: m.adriaanse@kcpk.nl of 06-47047024.

14 februari: Lignocellulose valorisatie en cascadering

De middagsessie op 14 februari is gewijd aan presentaties over lignocellulose, valorisatie en cascadering. Sprekers zijn *Harald Grossmann* (TU Dresden), *Jori Ringman-Beck* (CEPI), *Päivi Rousu* (Chempolis), *Ernst Worrell* (Universiteit Utrecht) en *Johan Sanders* (Wageningen UR). De middagvoorzitter is Harald Grossmann.

14 februari: Excursie naar Papierfabriek Schut

Aansluitend aan het middagprogramma van de conferentie is er een bedrijfsexcursie naar Papierfabriek Schut. Als laatste presentatie in het middagprogramma is er een toelichting door mill manager René Kort. Meer informatie over Schut is te vinden op www.papschut.nl. Deelname kan alleen in combinatie met de conferentie en aanmelden kan via www.kcpk.nl

15 februari: kansen en uitdagingen voor intersectorale samenwerking

De ochtendsessie op 15 februari richt zich op de kansen en uitdagingen voor intersectorale samenwerking. Sprekers zijn: *Mees Hartvelt* (Voorzitter topsector Bio-Based Economy), *Jan Rotmans* (DRIFT en Erasmus Universiteit), *Kees van Zijderveld* (CEO Eska Graphic Board), *Michiel Adriaanse* (KCPK), *Annita Westenbroek* (Koninklijke VNP) en *Edwin Keijsers* (Wageningen UR).

In de middag vindt er een geanimeerde en interactieve sessie plaats met zestien toeleveranciers en aanbieders van (ligno)cellulose. Zie voor alle actieve sprekers aan het middagprogramma: www.kcpk.nl

'Toepassing warmtepompen in de PKI'; 08-03-2012

De workshop wordt gehouden bij KCPK in Arnhem en georganiseerd i.s.m. KWA, ECN en Agentschap NL. Ze is bedoeld voor staf en een beperkte groep toeleveranciers. In januari worden gericht uitnodigingen verzonden. Plenair belicht ECN warmte-integratie in de PKI, en KCPK en KWA geven inzicht in de beschikbare technologieën en overwegingen bij toepassing. Daarna zullen de deelnemers zich buigen over door PKI bedrijven aangedragen warmte-integratie vraagstukken. We sluiten af met nieuwe technologische ontwikkelingen en een overzicht van mogelijke procesconfiguraties.
Info: m.ligthart@kcpk.nl

'Kansen voor verpakkingen' 31-01-2012

We nodigen u graag uit voor de bijeenkomst "Kansen voor verpakkingen" op 31 januari 2012. In de ochtend (10.00-12.30uur) laat KCPK u kennismaken met nieuwe ontwikkelingen en visies op het gebied van papier- en kartongebruik en de keteninteractie tussen producenten en verwerkers. Wij combineren deze bijeenkomst met een groot evenement van de HAS in Den Bosch dat voor u ook interessant kan zijn. Die dag staat Food Design & Innovation centraal. Hier kunt u kennismaken met de laatste ontwikkelingen op Voedselgebied, inclusief de ontwikkelingen op het gebied van voedselverpakkingen. Locatie: HAS Onderwijsboulevard 221, Den Bosch.
Info: s.tiekstra@bumaga.nl

Plakken zonder lijm

Voor velen in onze industrie nog nieuw maar in andere industrietakken intussen al goed geaccepteerd: lagen papier aan elkaar verbinden zonder lijm. Of het nu gaat om lamineren van twee lagen papier of het maken van golfkarton. Het kan allebei zonder lijm en bijbehorende droogpartij. Via de toepassing van Ultrageluid kan je "plakken zonder lijm" en dat levert een grote energiebesparing op. In het kader van het programma "Without Water" van de Energietransitie Papierketen voeren we dit voorjaar een haalbaarheidsstudie uit.
Info: b.maasdam@bumaga.nl

Missie KCPK

De missie van KCPK is innoveren voor en samen met de Nederlandse Papier- en Kartonindustrie. 21 papier- en kartonfabrieken zijn deelnemer in KCPK en maken gezamenlijk onze activiteiten mogelijk.

NEWGENPAK gestart!

Bumaga is partner in het EU project NEWGENPAK – New Generation of Functional Cellulose Fibre Based Packaging Materials for Sustainability en was op 16 en 17 januari deelnemer bij de kick-off in Sheffield. NEWGENPAK ITN is een interdisciplinair onderzoek trainingsnetwerk van 8 universiteiten, 3 instituten en 6 bedrijven uit 10 Europese landen. Het wordt gesubsidieerd door de Marie Curie FP7 actie en loopt tot eind 2014. In dit project heeft Bumaga de mogelijkheid een ervaren buitenlandse onderzoeker aan te nemen voor 2 jaar om te werken aan de onderwerpen 'Optimalisatie en opschalen van cellulosevezel gebaseerde verpakkingen gericht op massief karton met de geïntegreerde bedrukte intelligentie' en 'Minimaliseren van productie-verliezen en management van verpakkingsafval'.
Info: m.stanic@kcpk.nl

Maximum value from paper for recycling; Towards a multi-product paper mill

Als onderdeel van de European Paper Week heeft CEPI op 16 november het seminar "New Quality Paradigm for Recycling" georganiseerd. Tijdens dit seminar zijn de resultaten van een gezamenlijke studie van CEPI en KCPK gelanceerd. In de studie hebben Annita Westenbroek en Marc Marsidi van KCPK een overzicht opgesteld van 24 technologieën voor verwaarding van reststromen die vrijkomen bij gebruik van oudpapier. Het gaat om technologieën die al in gebruik zijn of binnen afzienbare tijd in gebruik genomen kunnen worden. De rapportage is gratis beschikbaar via i.broers@kcpk.nl

Einde aan oudpapier??

Door de nieuwe End-of-Waste directive van de EU is de Engelse term "Recovered Paper" niet langer bruikbaar voor oudpapier. CEPI heeft daarom als alternatief de term "Paper for Recycling" gelanceerd. Jori Ringman van CEPI zal tijdens de conferentie de achtergronden hiervan komen toelichten en ook de andere consequenties van deze nieuwe directive.

"Bloemenverpakkingen" 26-04-2012

In het kader van het Slimme Slanke Ketens project van de Energietransitie Papierketen is een roadmap ontwikkeld voor verschillende industrietakken waarin veel papier en karton wordt gebruikt. Op 26 april is de kick-off van een 3-jarigproject gericht op innovatieve verpakkingen voor bloemen.
Info: s.tiekstra@bumaga.nl